

OPUS

SÅ KOM AVANTGARDET
TILL THE MET

Sopranstjärnan
**CHRISTINA
NILSSON**

SLAVSONEN SOM VAR
**STÖRRE ÄN
MOZART**

OLOF BOMAN
*dirigenten som
blev präst*

Vi firar
**RACHMANINOV
150 ÅR**

Christina Nilsson i den
aktuella uppsättningen av
Tosca på Kungliga Operan.
På golvet: Karl-Magnus
Fredriksson i rollen
som Scarpia.

TOSCA

FÖR VÅR TID

Debuterna avlöser varandra för *Christina Nilsson*. Varvat med adrenalinstinna inbrott på Europas främsta scener gör hon sin första *Tosca* på Kungliga Operan. Därefter hägrar *Aida* på Deutsche Oper. Opus mötte den svenska stjärnsopranen i logen för en pratstund om boxning, Puccini och nätmobbning. Men mest av allt – sång.

TEXT MADELEINE JOSTEDT ULRICI FOTO SÖREN VILKS (SCEN), EMELIE KROON (PORTRÄTT)

JAG HADE FÖRSTÅS hört talas om henne men aldrig hört hennes röst. Christina Nilsson intog scenen flankerad av Magnus Svensson, hennes ständige parhäst, pianist och nära vän. Det första hon sjöng under Stenhammartävlingens inledande rond var Elisabeths aria *Dich, teure Halle* ur Wagners *Tannhäuser*. Jag hade aldrig hört ett sådant g. Det är ingen hög ton i sig men genom Christina Nilssons stämband slog den till som en kyrkklocka – högst upp, längst bak i salen, som om den ville vidare upp i skyn och ut i rymden. Allt därutöver var på något sätt en rusig bonus av raffinerad fraserings och avfraserings, excellent stilkänsla och konsonanthantering, drömska pianissimi i högsta registret och en alltigenom osannolikt mogen, klar och på något sätt ... uppriktigt klang.

Christina Nilsson var nyss fyllda 26. *Ozean! Du Ungeheuer!* ur Webers *Oberon* följde, därefter en Stenhammar-romans, ett sakralt stycke och slutligen Nilarians ur *Aida* – *O patria mia*, som i mångt och mycket har kommit att bli Christina Nilssons karriärmässiga följeslagare. Jag minns det som dagen då jag förstod sakers

ordning i tillvaron. Vem som ska vara var, när, hur och varför. Till och med den mest svärflörtade av de internationella jurymedlemmarna, en högrödd äldre belgare med misstänkt tupé, grät. Och applåderade. Och kontrakterade henne snart därefter. För Christina Nilsson tog hem både första pris och publikpriset, och vann några månader senare även Renata Tebaldi-tävlingen i San Marino.

Planen för den här intervjun var att vi skulle boxas. Mötas i ringen. Jag skulle få uppleva Christina Nilsson in action fullt ut. Jag hade sett hennes videor på Facebook där hon tacklar en stackars PT medan hon sjunger *Aida* och gör vilda burpees – omvända situps – varvat med höga C:n. Här var någon som tog hela akrobatik-medan-du-sjunger-grejen till nästa steg. En "netrebkoism"* i kvadrat om man så vill, eller bara ett innovativt instuderingsgrepp. Superspännande oavsett. Men vi boxas inte och jag förstår på omvägar att episoden är lagd till handlingarna. Så vi väntar med den snårstigen. >

* Efter världssopranen Anna Netrebko, som gärna briljerar med obekväma positioner medan hon sjunger där det är möjligt.

Med Joachim Bäckström i rollen som Cavaradossi.

»Jag vill ta vara på det som är unikt för mig, där jag kan vara stark och skina. Jag gillar höjden och har lätt för den.«

Christina tar en kaffe och jag en mugg örtte när vi möts i logen på Kungliga Operan, som hon delar med Anne-Sofie von Otter och Magdalena Risberg, den senare en av Christinas bästa vänner. Hon har promenerat till jobbet från Gärdet där hon bor – en perfekt kombo av lugn, natur och närhet till citypuls, där Christina stortrivs. Hon är halvvägs igenom spelperioden med rolldebuten Tosca, en upplevelse hon beskriver som både utmanande och fantastisk:

– Jag känner mig nyförälskad. Det var helt nytt för mig på många sätt, dels att gestalta en mogen kvinna – inte en flicka, dels att jag aldrig hade sjungit Puccini förut, inte ens Toscas aria. Puccini skiljer sig så totalt från Verdi, Wagner och annat som jag gjort förut – mer än vad jag trodde att det skulle göra. Med dem är det som att du berättar en historia. Men med Puccini är du i historien på ett annat sätt. När man kommer in i det är det bara så underbart!

MER PUCCINI BLIR det helt klart framöver även om Christina är noga med att inte ha för bråttom. De som har hört hennes *In questa reggia* konsertant lär med andra ord få vänta på en fullskalig Turandot.

– Det blir definitivt Turandot med tiden. Sen om

det är om fem eller tio år, det får bli som det blir. Just nu ligger Liù närmare till hands, och så småningom Butterfly såklart.

Med triumfer som – förutom ovanstående – Birgit Nilsson-priset i Plácido Domingos Operalia-tävling 2019, en uppsjö av landets största och viktigaste musikstipendier samt den hyllade rolldebuten som Aida på Kungliga Operan 2017 etablerade sig Christina Nilsson som en världsartist i vardande direkt efter operahögskolan. Strax efter Aida följde Ariadne i *Ariadne på Naxos*, Grevinnan i *Figaros Bröllop* och Elsa i *Lohengrin* på både svenska och europeiska operascener. De kanske viktigaste frågorna idag handlar om vilka uppdrag hon ska välja bort. Och fastän det alltid är Christina själv som fattar besluten utgör hennes trogna rådgivartrojk: Magnus Svensson, sångläraren Jonathan Morris och agenten Elisabeth Haglund ett ovärderligt bollplank:

– Just nu vill jag inte sjunga för låga partier, vilket många unga dramatiska sopraner väljer att göra. Jag har tackat nej till flera roller på grund av det. Jag vill ta vara på det som är unikt för mig, där jag kan vara stark och skina. Jag gillar höjden och har lätt för den – Tosca har till exempel väldigt många höga C, som jag älskar att sjunga.

Det har aldrig rätt någon tvekan om vad Christina Nilsson ville ägna sitt liv åt. Hon gick på mammas enträgna inrådan i kommunala musikskolan hemma i Ystad men ratade snart både gitarr och piano till förmån för sin mörkfulla röst, som passade särskilt väl för opera, tyckte både då tolvåriga Christina och hennes sånglärare. Fröken inrättade till och med en operaensemble för att dryga ut Christinas lektionstid:

– Men de andra eleverna behövde aldrig komma, så det blev mer tid för mig! skrattar hon.

DET BETYDDE mycket att ha någon som trodde på henne i unga år. Christinas sånglärare brände cd-skivor med kända arior till henne – det enda sätt hon lärde sig musiken på, eftersom hon inte kunde läsa noter. Det skulle det snart bli ändring på. Ryskinfluerade elitskolan Lilla Akademien i Stockholm erbjöd en livsstil som 17-åriga Christina snart kom att älska, trots hemlängtan och stränga lärare:

– Det var verkligen något att få börja på en skola där alla ville samma sak och hade samma intressen. Dessutom kan jag lätt bli lite lat, så att någon spände ögonen i en ibland och röt ”Krystyna!” med rysk brytning var bara bra för mig!

Efter Lilla Akademien bar det av till Vadstena-Akademien, sedan Operahögskolan och allt efter

A close-up portrait of Christina Nilsson, a woman with long, wavy blonde hair, wearing a black top and large, ornate gold earrings. She is smiling slightly and looking towards the camera. The background is dark and out of focus.

CHRISTINA NILSSON

FÖDD 1990 i Ystad

GÖR Sopran

BOR i Stockholm

FAMILJ Mamma, syster med barn, samt pojkvännen Johan Ullén, pianist och kompositör. Christinas pappa gick bort förra året.

AKTUELL med Titelrollen i *Tosca* på Kungliga Operan. Sjunger *Vier letzte Lieder* av Strauss på Konserthuset i Stockholm i april, husdebuterar på Deutsche Oper i Berlin i juni med *Aida* och tolkar Chrysotemis i *Elektra* på Kungliga Operan i höst.

»Jag kan lätt bli lite lat, så att någon spände ögonen i en ibland och röt »Krystyna!« med rysk brytning var bara bra för mig! «

... OM ÅREN PÅ ELITSKOLAN LILLA
AKADEMIEN I STOCKHOLM

VISSTE DU ATT

... Christina Nilsson kallas Cia av familj och vänner?

... är den enda i sin familj som sysslar med musik? Båda hennes föräldrar var fastighetsmäklare och hennes syster är psykolog. Dock är morbror dansbandsmusiker!

... är galet bra på att härma dialekter? Under intervjun med Opus avverkar hon göteborgska, kulturlundensiska och rysk brytning med den äran.

det är som sagt historia. Men fastän vägen utifrån sett kan te sig mer spikrak än för de flesta, menar Christina Nilsson att inte heller hon varit förskonad från motgångar, varken vokalt eller karriärmässigt:

– Jag har alltid vetat jättestarkt vad jag vill, det har gjort att jag har haft kul på vägen. Men jag menar ... blir man garanterad en plats på Juilliard för att sedan inte få den ... De hade lovat mig den, sa att jag bara måste göra antagningsprovet som en formalitet. Sen kom jag inte in. Jag blev verkligen jätteledsen. Nu i backspegeln känns det som en *blessing in disguise*, för jag var verkligen inte mogen för att flytta till New York då. Jag har lärt mig att även när man blir jätteledsen finns det en mening, även om man kanske inte ser den just då.

I DET HÄR FALLET var meningen att Christina kom i kontakt med sin nuvarande lärare, Jonathan Morris, tidigare pianist till den legendariska mezzon Grace Bumbry:

– I den vevan gjorde jag en pytteliten roll i *Rosenkavaljeren* på Kungliga Operan, där Malin Byström sjöng Marskalkinnan. Jag hade någon liten vokalkris och eftersom hon har honom som lärare bad jag om hans nummer. Mr. Morris har verkligen förstått mig och hjälpt mig enormt mycket med min röst. Vi har jobbat jättehårt. När jag gick master på Operahögskolan tog jag alla mina stipendiepengar för att kunna åka till honom i Lugano varannan, var tredje vecka. Det var dyrt men jag såg det som en investering.

En väl värd investering, av allt att döma. När vi talas vid har Christina Nilsson just gjort inhopp både i Dresden och Berlin, före det sjungit Rosalinde i *Läderlappen* vid Bayerische Staatsoper, varvat med *Ariadne på Naxos* och därefter nämnda Tosca på Kungliga Operan. Jonathan Morris som nyss fyllt 80 har, liksom Magnus Svensson, blivit en nära vän

som Christina pratar med nästan varje dag per telefon, inte minst om käpphästen andning:

– När den är rätt känner jag att jag kan göra nästan vad som helst: placera rösten på luften, leka helt fritt, köra på, dra tillbaka, sjunga snabbt, långsamt – vad jag vill. Det har varit min största utmaning att få andningen fri – att undvika undertryck. För varje lek-tion med Mr. Morris plockar man bort en spänning eller något, hela tiden med målet att få naturrösten fri – om än skolad. Jag håller honom väldigt kär.

NÄRMAST I TIDEN väntar en ny Aida, den här gången med husdebut på Deutsche Oper i Berlin. När Christina först studerade in rollen 2017 tyckte hon det var kul att dokumentera processen via Facebook, med videoklipp av oväntade instuderingsmoment, exempelvis ovan nämnda boxningsmatcher och burpee-bootcamp. Tyvärr togs de humoristiska inslagen inte lika väl emot i alla läger. När en namnkunnig utländsk världssångerska fällde en särskilt dräpande kommentar om hennes sångteknik valde Christina att minska sin digitala närvaro. Händelsen gjorde ont:

– Det var ju inte menat att visa perfekt sång, det var en kul grej. Jag tycker om att skoja men plötsligt var det inte roligt längre. Jag kanske gör fler klipp i framtiden, vem vet?

Att bjuda på sig själv i andra sammanhang är däremot ingenting Christina tänker sluta med i första taget. Hon beskriver sig själv som extremt prat-sam och är tacksam att de många och långa dagliga pratstunderna i telefonen inte har påverkat hennes sångröst annat än positivt:

– Tack gode Gud inte, för jag kan ju inte vara tyst! Eller jo, om jag verkligen måste – kanske om jag har pratat med min syster i flera timmar men helst inte.

Rösten mår bra, andningen är på plats och Christina älskar att jobba. Hon är lyckligt kär i sin Johan Ullén, pianist och kompositör och njuter av att vara moster till lille Carl, släktens nästa sångfenomen, om man ska tro mosters prognoser. Några egna barn är ingenting som står på agendan inom överskådlig framtid – Christina har nämligen alltid drömt om att bli en äldre mamma:

– ”När jag över 40”, har jag alltid sagt. Och är det meningen så är det meningen. Annars har jag ju min Carl som jag älskar mer än någonting i hela världen. Men just nu vill jag jobba!

Och skulle hon tröttna på scenerna ute i världen kan hon alltid nita en debut till i Göteborg, där operans adress ju förutseende nog redan bär hennes namn.